मुक्तिनाथ दर्शन सेवा
दैनिक माइक्रोबस छुट्ने समय :
बिहान ६:३० बजे

पोखरा साइडसिन सेवा
पोखरा उपत्यका घुम्नका लागि बस छुट्ने समय : बिहान ९:०० बजे
रुट नं. १ : पुम्दीकोट, शान्ति स्तुपा, डेभिजफल, फेवाताल, विन्ध्यवासिनी मन्दिर, महेन्द्र गुफा
रुट नं. २ : बेगनास ताल, रुपा ताल, इन्टरनेशनल माउन्टेन म्युजियम, पचभैया वन्यजन्तु चिडियाघर

मानसरोवर ट्राभल एण्ड टुर्स प्रा.लि.
नागढुंगा, पोखरा-९, फोन नं : 061-589012
544439, 9856051659, 9856034631

राष्ट्रिय दैनिक

पोखरापत्र

Pokharapatra National Daily

रु. १५ मा
कलर भिजिटिङ कार्ड
साथै
तुरुन्त क्यालेण्डर पुस्तक,
स्मारिका आदि छपाई गर्नु परेमा
सम्पर्क:
०६१-५७०६५१, ९८५६०७५५७५

❑ वर्ष २७ ❑ अङ्क २३९ ❑ श्रेणी क्षेत्रीय 'क' ❑ २०८३ भदौं २८ गते आइतबार ❑ 13 Sept. 2026 ❑ पृष्ठ ४ ❑ मूल्य रू. ५।–

मर्दी हिमाल आरोहण गर्ने स्थानीय युवा सम्मानित

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, २७ भदौं

कास्कीको माछापुच्छ्रे गाउँपालिकामा अवस्थित पाँच हजार ५८७ मिटर उचाइको मर्दी हिमाल स्थानीय युवाले सामूहिक रूपमा सफल आरोहण गरेका छन् । मर्दी हिमालको सफल आरोहण गर्ने युवालाई घाचोक-माछापुच्छ्रे-पोखरा सम्पर्क समाजले शनिबार सम्मान गरेको हो । स्थानीय युवाबाट मर्दी हिमालको सफल आरोहण हुनु यस क्षेत्रको पर्यटन प्रवर्द्धनका लागि महत्त्वपूर्ण उपलब्धि भएको समाजले जनाएको छ ।

यसले मर्दी हिमालको थप प्रचारप्रसार हुनुका साथै समग्र माछापुच्छ्रे क्षेत्रको पर्यटन विकास र समृद्धिमा योगदान पुग्ने विश्वास व्यक्त गरिएको छ । समाजका अध्यक्ष तोयनाथ बैरागी लम्साल, सल्लाहकार मिनराज लम्साललगायतले आरोहीलाई सम्मान गर्नुभएको थियो ।

माछापुच्छ्रे-१ का नारायण गुरुङ, नवीन गुरुङ, रामबहादुर परियार, किसान थापामगर र अर्जुन विक, वडा नं ३ का क्षेत्रबहादुर गुरुङ र सुदीप तामाङ तथा म्याग्दीका खिम पाइजा र गोरखाका मनुमान गुरुङले गत साउनको अन्तिम साता मर्दी हिमालको सफल आरोहण गर्नुभएको थियो । आरोही क्षेत्रबहादुर गुरुङले मर्दी हिमाल आरोहणका क्रममा सुरुआती चरणमा कठिनाइ भए पनि चुचुरोमा पुगेपछि छुट्टै आनन्दको अनुभूति हुने बताउनुभयो । उहाँले मर्दी हिमाललाई हिमाल आरोहणको प्रशिक्षण केन्द्रका रूपमा विकास गर्न सकिने सम्भावना औँल्याउनुभयो ।

"एभरेष्ट, अन्नपूर्णलगायत सात हजार मिटरभन्दा बढी उचाइका हिमाल चढ्नुअघि मर्दी हिमालमा तालिम गरेर जाँदा आरोहण सहज हुन्छ । मर्दी चढेपछि अर्को हिमाल चढ्न धेरै नै सहज हुने भएकाले यसलाई ट्रेनिङ सेन्टरका रूपमा विकास गर्नसकेमा धेरै पर्यटक भित्र्याउन सकिन्छ", उहाँले भन्नुभयो । घाचोक- माछापुच्छ्रे-पोखरा सम्पर्क समाजका अध्यक्ष तोयनाथ बैरागी लम्सालले स्वस्थ रूपमा सफल आरोहण गरेर फर्कनु आफैँमा महत्त्वपूर्ण उपलब्धि भएको बताउनुभयो । उहाँले मर्दी आरोहणबाट प्राप्त साहस र अनुभवले आरोहीलाई आगामी दिनमा अझ अग्ला हिमाल आरोहण गर्न प्रेरणा मिल्ने विश्वास व्यक्त गर्नुभयो ।

"तपाईंहरूले मर्दी हिमालको सफल आरोहण गरेर धेरै अनुभव हासिल गर्नुभएको छ । यसले आगामी दिनमा अझ राम्रो गर्न प्रेरणा दिनेछ । यसबाट माछापुच्छ्रे क्षेत्रको पर्यटन प्रवर्द्धनमा ठूलो सहयोग पुगेको छ", अध्यक्ष लम्सालले भन्नुभयो । कार्यक्रममा पृथ्वीनारायण क्याम्पस स्वतन्त्र विद्यार्थी युनियनका सभापति विष्णु पोखरेल, समाजका उपाध्यक्ष चन्द्राज्यु ठकुरी, सचिव जगत गुरुङ तथा सदस्य दुर्गाबहादुर गुरुङ लगायतले हिमाल आरोहण चुनौतीपूर्ण कार्य भए पनि माछापुच्छ्रे गाउँपालिकाको काखमा रहेको मर्दी हिमाल स्थानीय युवाले सफलतापूर्वक आरोहण गर्नु गौरवको विषय भएको बताउनुभयो ।

पोखरा बसपार्कका सुकुम्बासी व्यवस्थापन अघि बढाउँदै महानगर

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, २७ भदौं

पोखरामहानगरपालिकापालिको पृथ्वीचोकस्थित प्रस्तावित पोखरा बसपार्क क्षेत्रमा बसोबास गरिरहेका भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी तथा अव्यवस्थित बसोबासीको व्यवस्थापन प्रक्रिया अघि बढाउने भएको छ ।

महानगरले गरेको छानविनको अन्तिम प्रतिवेदनअनुसार हालसम्म बसपार्कमा ३२५ परिवार भूमिहीन र २४२ परिवार अव्यवस्थित बसोबासी छन् । जसमा १४४ परिवार भूमिहीन दलित र १८१ परिवार भूमिहीन सुकुम्बासी तथा २४२ परिवार अव्यवस्थित बसोबासीको सूचीमा छन् । महानगर कार्यपालिका बैठकले भूमिहीन र अव्यवस्थित बसोबासीको विवरण प्रमाणिकरण गरिसकेको छ । महानगर प्रमुख धनराज आचार्यले बसपार्क क्षेत्रमा रहेका वास्तविक भूमिहीन तथा सुकुम्बासी परिवारको व्यवस्थापनलाई अघि बढाइने बताउनुभयो । उहाँका अनुसार बसपार्क क्षेत्रका सुकुम्बासी बस्ती व्यवस्थापनको बाँकी प्रक्रिया आउँदो आइतबारदेखि पुनः अघि बढाइने छ । नयाँ बस्ती व्यवस्थापन तथा सुकुम्बासी समस्या समाधानका लागि गठित जिल्ला समितिको आवश्यक निर्णय प्रक्रिया अगाडि बढिरहेको प्रमुख आचार्यले बताउनुभयो । "भोटेकोशीमा आएको विनाशकारी बाढीका कारण सम्बन्धित सबैको कार्यव्यस्तता उद्धार तथा राहततर्फ केन्द्रित भएपछि बस्ती व्यवस्थापनको काम केही दिनका लागि रोकिएको थियो । अब भने बाँकी निर्णय प्रक्रिया पुनः अघि बढाइनेछ । विपद्का बेला सुकुम्बासी बस्ती व्यवस्थापन वा निर्माणका काममा केही दिन ढिलाइ हुनुभन्दा नागरिकको उद्धार, राहत, शव व्यवस्थापन तथा मानवीय सहयोगलाई प्राथमिकता दिएका छौँ", आचार्यले भन्नुभयो ।

प्रमुख आचार्यले मनसुनसमेत क्रमशः रोकिँदै गएको उल्लेख गर्दै बसपार्क क्षेत्रको समस्या समाधानसँगै फिर्के खोलाको बाँकी काम पनि सँगसँगै अघि बढाइने जानकारी दिनुभयो । महानगरले बसपार्कका सुकुम्बासीलाई वैकल्पिक व्यवस्था गरेर मात्र बसोबास गरिरहेको स्थानबाट हटाउने र त्यसका लागि जमिन केही स्थानमा पहिचान भइसकेको जनाएको छ । पोखरामा सुविधासम्पन्न बसपार्क निर्माणका लागि विसं २०३२ मा जग्गा अधिग्रहण गरिएको थियो । योजना बनेको पाँच दशकसम्म बसपार्क नबन्दा पृथ्वीचोक क्षेत्रको सडक फेटी र फुटपाथबाटनै लामो तथा छोटो दूरीका बस गन्तव्यका लागि छुट्ने बाध्यता छ । बसपार्कभित्रको जग्गा सुकुम्बासी र अन्य केही व्यक्तिले अतिक्रमण गरेपछि बसपार्क बन्न सकेको थिएन । पछिल्लो समय महानगरले बसपार्कभित्रका व्यापारिक सटर कवल हटाएको छ । महानगरले बसपार्कको जग्गा खाली गरेपछि दातृ निकायको सहयोगमा सुविधासम्पन्न बसपार्क बनाउने योजना सार्वजनिक गरिसकेको छ । पृथ्वीचोकमा सुविधासम्पन्न बसपार्क बनाउन तथा पोखराको स्मार्ट यातायात व्यवस्थापनका लागि दक्षिण कोरिया सरकारले सहयोग गर्ने भएको छ। कोरियाली विकास नियोग(कोइका)ले यहाँको यातायात प्रविधिमैत्री र वातावरणमैत्री बनाउनका लागि लगानीको प्रतिवद्धता जनाइसकेको महानगरले जनाएको छ ।

नेपाल-चीन सहकार्यको केन्द्रमा जलवायु र पर्यावरण

रासस
काठमाडौं, २७ भदौं

परराष्ट्रमन्त्री शिशिर खनालले नेपाल-चीन सम्बन्धलाई परम्परागत सीमा व्यवस्थापनको दायराबाट माथि उठाउँदै पर्यावरणीय सहकार्य, जलवायु सुरक्षा, प्रविधि, व्यापार र पूर्वाधार विकासमा आधारित रणनीतिक साझेदारीका रूपमा अघि बढाउनुपर्ने बताउनुभएको छ । 'फाउण्डेसन फर पिस, डेभलपमेन्ट एण्ड सोसलिजम'द्वारा आयोजित 'काष्ठमण्डप संवाद' शृङ्खलाअन्तर्गत 'नेपाल-चीन सम्बन्धः सहकार्यका विस्तारित आयाम' विषयक कार्यक्रममा उहाँले भोटेकोशीको हालैको बाढीले नेपाल र चीनबीचको सीमा केबल राजनीतिक सीमारेखा नभई साझा पर्यावरणीय नियति जोड्ने क्षेत्र भएको स्पष्ट पारेको बताउनुभयो ।

यही भदौ १० गतेको भोटेकोशी बाढीलाई 'हिमालयन सुनामी'को संज्ञा दिँदै परराष्ट्रमन्त्रीले विपद् पछिको उद्धारमा चीन सरकारले उपलब्ध गराएको आकस्मिक सहयोग, प्राविधिक सहायता तथा जलविज्ञानसम्बन्धी समन्वयप्रति आभार व्यक्त गर्नुभयो । "भूगोलले नेपाल र चीनबीच राजनीतिक सीमा मात्र कोर्दैन, यसले हाम्रो साझा नियतिलाई जोड्छ", मन्त्री खनालले भन्नुभयो ।

उहाँले हिमालयलाई विगतमा जस्तै अवरोध वा विभाजनका रूपमा नभई साझा पर्यावरणीय सम्पदा र संरक्षणका क्षेत्रका रूपमा लिनुपर्नेमा जोड दिनुभयो । जलवायु परिवर्तन र वातावरणीय जोखिम बढ्दै गएकाले नेपाल-चीन सहकार्यको आधार नै पर्यावरणीय उत्थानशीलता र जलवायु सुरक्षा हुनुपर्ने उहाँको भनाइ थियो । मन्त्री खनालले हिमताल विस्फोट, अनियमित मौसम तथा पहिरोजस्ता सीमापार प्रभाव पार्ने विपद् न्यूनीकरणका लागि रियल-टाइम स्याटेलाइट तथ्याङ्क आदानप्रदान, संयुक्त मौसम पूर्वानुमान तथा प्रारम्भिक चेतावनी प्रणाली विकास गर्नुपर्ने प्रस्ताव गर्नुभयो । उहाँले थप्नुभयो, "हिमालयलाई हामीलाई अलग गर्ने अवरोधका रूपमा होइन, सामूहिक संरक्षण आवश्यक पर्ने साझा आश्रयस्थलका रूपमा स्वीकार गर्नुपर्छ ।" नेपाल-चीन सम्बन्ध शताब्दीयौँ पुरानो सभ्यतागत आदानप्रदानमा आधारित रहेको उल्लेख गर्दै परराष्ट्रमन्त्री खनालले सन् १९५५ मा कूटनीतिक सम्बन्ध स्थापना भएदेखि दुई देशबीचको सम्बन्ध शान्तिपूर्ण सहअस्तित्वका पाँच सिद्धान्त (पञ्चशील), सार्वभौम समानता, पारस्परिक विश्वास र एकअर्काको आन्तरिक मामिलामा हस्तक्षेप नगर्ने सिद्धान्तमा आधारित रहेको बताउनुभयो । नेपालको 'एक चीन' नीतिप्रतिको प्रतिबद्धता दृढ र स्पष्ट रहेको उल्लेख गर्दै उहाँले नेपाली भूमि छिमेकीविरुद्धका गतिविधिका लागि प्रयोग हुन नदिने प्रतिबद्धता पुनः व्यक्त गर्नुभयो । परराष्ट्रमन्त्रीले उत्तरी नाकामा भन्सार पूर्वाधारको आधुनिकीकरण, उच्च हिमाली सीमावर्ती बन्दरगाहलाई वर्षैभर सञ्चालन हुने व्यावसायिक केन्द्रका रूपमा विकास तथा बाढी, पहिरो र अन्य वातावरणीय जोखिम सामना गर्न सक्ने सडक, पुल र सीमापार पूर्वाधारको पुनर्निर्माण आवश्यक छ भन्नुभयो ।

चीनले गरिबी न्यूनीकरण, ग्रामीण पुनरुत्थान तथा कृषि आधुनिकीकरणमार्फत हासिल गरेको विकासबाट नेपालले सिक्न सक्ने बताउँदै मन्त्री खनालले चीन हरित प्रविधि, रोबोटिक्स र जेनेरेटिभ आर्टिफिसियल इन्टेलिजेन्समा विश्वकै प्रमुख शक्तिका रूपमा उदाएको उल्लेख गर्नुभयो । नेपालका लागि चिनियाँ राजदूत चाङ माओमिङले चीन र नेपालले हिमालयको पारिस्थितिकीय प्रणाली साझा भएकाले जलवायु परिवर्तनका चुनौतीको सामना गर्न दुवै देश एकताबद्ध भएर उभिनुपर्नेमा जोड दिनुभयो । उहाँले बाढीबाट भएको क्षतिप्रति दुःख व्यक्त गर्दै चीनले नेपाललाई उपलब्ध गराएको सहयोगबारे जानकारी गराउनुभयो ।

राजदूत चाङले विपद्मा चीन सरकारका तर्फबाट नेपाललाई ड्रोन, बेलीब्रिज, डिएनए परीक्षण उपकरण र उद्धार डुङ्गालगायत पाँच खेप राहत सामग्री उपलब्ध गराएको तथा सुरुङभित्रको उद्धार, डिएनए पहिचान र फरेन्सिक पहिचानमा विशेषज्ञता हासिल गरेका २४ विज्ञ पठाइएको जानकारी दिनुभयो ।

गलत समाचार र भ्रामक सूचनाको पहिचान गरौं

- कुनैपनि समाचार वा सूचना सार्वजनिक गर्नुअघि स्रोतको सत्यता जाँच गरौं,
- आधिकारिक निकायबाट प्रकाशित सूचना र समाचारमा विश्वास गरौं,
- शीर्षक मात्र होइन, सम्पूर्ण सामग्री पढेर बुझ्ने बानी बसालौं,
- अपुष्ट, भ्रामक वा उत्तेजनात्मक सामग्री सामाजिक सञ्जालमा सार्वजनिक नगरौं,
- फोटो, भिडियो वा अडियोको सत्यता पुष्टि गरेर मात्र विश्वास गरौं,
- अफवाह फैलाउने कार्यबाट टाढा रहँदै जिम्मेवार नागरिक बनौं,
- गलत सूचना भेटिएमा सम्बन्धित निकायलाई जानकारी दिऔं ।

सत्य, तथ्य र जिम्मेवार सञ्चार संस्कृतिको विकास गरौं ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

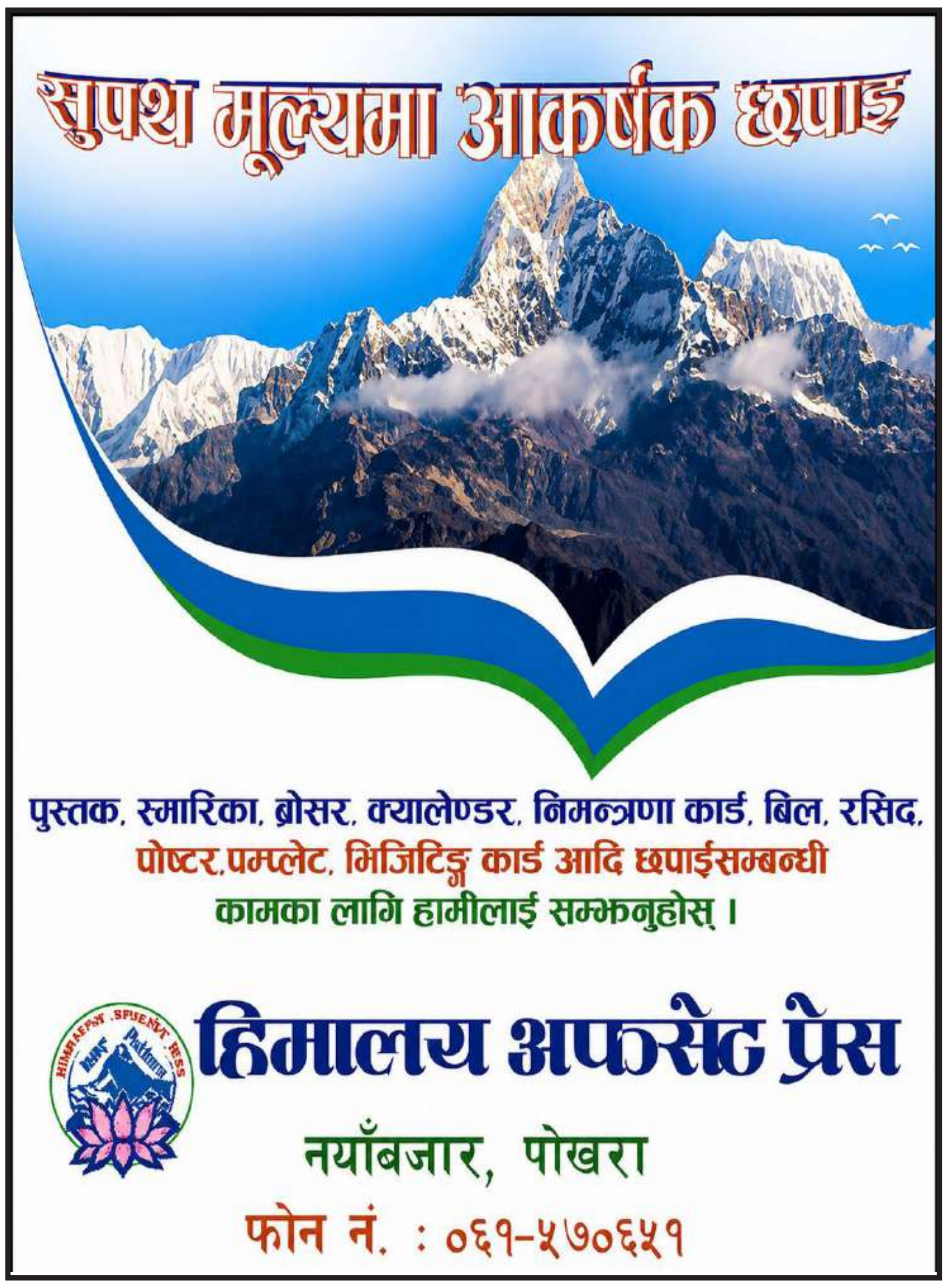

भूकम्पपछि लोमान्थाङमा स्थानीय र विद्यार्थी त्रिपालमुनिको बाँस

पोखरापत्र संवाददाता
मुस्ताङ, २७ भदौ

यही भदौ २३ गते रातिको भूकम्पपछि उपल्लो मुस्ताङको लोमान्थाङ गाउँपालिका स्थानीय, शिक्षक र विद्यार्थी त्रिपालमुनि रात कटान बाध्य भएका छन् । लोमान्थाङ केन्द्रविन्दु भएर गएको पाँच दशलव तीन म्याग्निच्युडको भूकम्पको धक्काले लोमान्थाङका ८० प्रतिशत घर चर्किएका छन् ।

लोमान्थाङको दिव्यदीप स्कुलको विद्यार्थी छात्रावासको भवन तथा शिक्षक आवास पनि भूकम्पले चर्किएपछि बस्नै नमिल्ने भएको हो । लोमान्थाङ गाउँपालिकामा भूकम्पले सामान्य क्षति पुर्याए पनि पालिकाका अन्य चार वडामा स्थानीयका अधिकाँश घर बस्नै नमिल्ने गरी मध्यम तथा पूर्ण रूपमा क्षति भएका गाउँपालिका कार्यालयले जनाएको छ । गाउँपालिकाका अध्यक्ष टसीनर्बु गुरुङले भदौ २३ गते रातिको भूकम्पले पालिकाभित्रका स्थानीयका ढुङ्गा र माटोले निर्मित ८० प्रतिशत घरमा क्षति पुगेको बताउनुभयो । उहाँका अनुसार भूकम्पले अधिकांश घरहरू चर्किएका छन् भने करिब ६० घर बस्नै नमिल्ने गरी क्षतिग्रस्त भएको छन् । अध्यक्ष गुरुङले भूकम्पपछि पनि पटकपटक पराकम्पनको असर परिरहेको जनाउनुभयो । भूकम्पले स्थानीयका घर र विद्यालय चकिनुका साथै मानवीय क्षति नभए पनि जोखिम भने बढेको उहाँले बताउनुभयो । जोखिम अझै कायम रहेकाले क्षति भएका घरका स्थानीय, विद्यालयका शिक्षक तथा विद्यार्थी खुल्लाचौरमा त्रिपाल टाँगेर बस्न बाध्य भएका उहाँले जानकारी दिनुभयो ।

भूकम्प प्रभावित स्थानीय र विद्यालयका लागि वैकल्पिक रूपमा स्थानीयस्तरबाटै आवश्यक व्यवस्था मिलाइएको बताउँदै पालिका स्वयं पनि त्रिपाल खरिद गर्ने प्रक्रियामा रहेको अध्यक्ष गुरुङले जानकारी दिनुभयो । गाउँपालिकाले भूकम्पको क्षति लगत सङ्कलन गरिरहेकाले पूर्ण क्षतिको विवरण आउन केही समय लाग्ने जनाइएको छ ।

भूकम्पले सबैभन्दा क्षति लोमान्थाङ–३ फुवा गाउँमा परेको छ । फुवामा करिब ५०० बढी घर बस्न नमिल्ने गरी पूर्ण रूपमा क्षतिग्रस्त भएका छन् । अन्य वडाहरूमा पनि भूकम्पको असरले अधिकांश घरहरू चकिएर धुजा परेका स्थानीय बताउँछन् । भूकम्प प्रभावित नागरिकले सरकारले भूकम्प पीडितका लागि पुनःस्थापना तथा पुनःनिर्माणमा सहयोग गर्नुपर्ने माग गरेका छन् ।

उक्त भूकम्पले विद्यालयको छात्रावास भवन, शिक्षक आवास र भण्डारणका भवनमा क्षति पुगेको दिव्यदीप माध्यमिक विद्यालयका प्रधानाध्यापक कमलेसकुमार त्रिपाटीले जानकारी दिनुभयो । विद्यालयको दुई तलाको ३४ कोठे ढुङ्गा र माटोले बनेका छात्राबासको अधिकांश भाग चर्किएका उहाँले उल्लेख गर्नुभयो । चौरासी जना विद्यार्थी रहेको उक्त विद्यालयमा भूकम्पपछि विद्यार्थी र शिक्षकहरू कक्षा कोठा र त्रिपालमुनि रात बिताइरहेका प्रधानाध्यापक त्रिपाटीले जानकारी दिनुभयो । भूकम्पले विद्यालय तथा आवासमा क्षति पुर्याएपछि नियमित शैक्षिक पठनपाठनमा समस्या परिरहेको उहाँले जनाउनुभयो । भूकम्पपछि लोमान्थाङ गाउँपालिकासहित नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी र एक्याप लोमान्थाङ लगायतको टोलीले क्षति विवरण सङ्कलन गरिहेको छ । प्रभावित क्षेत्रका नागरिक तथा विद्यालयको पुनःस्थापना तथा अन्य सहयोगकालागिसुरक्षाकर्मीसहितको टोली खटिएका छन् । भूकम्पले लोमान्थाङमा रहेको छोदे गुम्बाको पर्खाल भत्किएको छ भने ऐतिहासिक लोमान्थाङ दरबारसमेत चर्किएको छ ।

यसैबीच शुक्रबार जिल्ला समन्वय समिति मुस्ताङको एक टोलीले भूकम्प प्रभावित लोमान्थाङ गाउँपालिकाको स्थलगत निरीक्षण तथा क्षति विवरण सङ्कलन गरेको छ । जिल्ला समन्वय समितिका प्रमुख माया गुरुङ, समन्वय अधिकारी घनश्याम सुवेदी, इन्जिनियर डबल तामाङलगायतको टोली भूकम्प प्रभावित गाउँमा पुगेर स्थानीयको समस्या बुझ्ने प्रयास गरिएको छ । लोमान्थाङमा फेरि पनि भूकम्प आउने डरले स्थानीयहरू त्रासमा छन् ।

भ्रामक प्रचारले शिक्षा सुधारको उद्देश्य रोकिँदैनः शिक्षामन्त्री पोखरेल

रासस
काठमाडौं, २७ भदौ

शिक्षा तथा खेलकुदमन्त्री सस्मित पोखरेलले शिक्षा सुधारका लागि मधेस प्रदेशमा भइरहेको सुझाव सङ्कलन कार्यक्रमलाई प्रभावित पार्नेगरी घटनाको सन्दर्भ तोडमोड गरेर भ्रामक प्रचार गरिएको बताउनुभएको छ ।

मन्त्री पोखरेलले सामाजिक सञ्जालमार्फत प्रतिक्रिया दिँदै कुनै पनि भ्रम वा भ्रामक प्रचारले शिक्षा सुधारको मूल उद्देश्यलाई रोक्न नसक्ने स्पष्ट पार्नुभएको हो । उहाँका अनुसार सिरहा र सप्तरीमा आयोजित अन्तरक्रियामा १०० भन्दाबढी विद्यार्थी, शिक्षक, अभिभावक तथा अन्य सरोकारवालाको सहभागिता थियो ।

कार्यक्रममा दुई जना व्यक्तिले हल्लाखल्ला गरेपछि सहभागीको सहभागिता प्रभावित हुने अवस्था आएपछि आफूहरू कार्यक्रमस्थलबाट बाहिरिएको उहाँले बताउनुभयो । "एक मिनेटभन्दा पनि छोटो भिडियो क्लिप काटेर सम्पूर्ण घटनाको सन्दर्भ नै बङ्ग्याएर अनावश्यक भ्रम फैलाउने प्रयास गरिएको छ", मन्त्री पोखरेलले भन्नुभएको छ ।

उहाँले लोकतान्त्रिक व्यवस्थामा असहमति जनाउने अधिकार सबैलाई भए पनि घटनाको पूर्ण सन्दर्भ नबुझी छोटो भिडियोका आधारमा धारणा बनाउनु उचित नहुने बताउनुभयो ।

मन्त्री पोखरेलले उक्त घटनापछि पनि शिक्षा सुधारका लागि आफ्नो अभियान नरोकिएको जानकारी दिनुभयो । उहाँका अनुसार सिरहास्थित बहिरा बालबालिका अध्ययन गर्ने विद्यालय र मदरसा शिक्षालयमा पुगेर विद्यार्थीसँग संवाद गर्नुका साथै सोमबार मात्रै करिब आठदेखि १० वटा विद्यालयमा पुगेर सुझाव सङ्कलन गरिएको थियो ।

उहाँले मधेस प्रदेशमा राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा) को बढ्दो प्रभाव र शिक्षा क्षेत्रमा भइरहेका सकारात्मक कामप्रति असन्तुष्टि हुनसक्ने भए पनि त्यसका आधारमा भ्रम फैलाउनुभन्दा सरकारले गरिरहेको कामको मूल्याङ्कन जनतालाई नै गर्न दिनुपर्ने बताउनुभयो ।

"हामी राजनीतिक 'स्टन्ट' वा हल्ला गर्न होइन, ग्राउन्डमै पुगेर शिक्षा क्षेत्रमा वास्तविक र सकारात्मक परिवर्तन ल्याउन आएका हौँ", उहाँले भन्नुभएको छ । हल्लाभन्दा काम ठूलो भएकाले आफ्नो काम र नियतको मूल्याङ्कन जनताले गर्ने विश्वाससमेत उहाँले व्यक्त गर्नुभयो । मन्त्री पोखरेलले नेपालको विद्यालय शिक्षालाई थप व्यावहारिक, सीपमूलक र समयसापेक्ष बनाउने उद्देश्यले राष्ट्रिय पाठ्यक्रम प्रारूप, २०७६ परिमार्जनका लागि सरकारले विभिन्न जिल्लामा विद्यार्थी, शिक्षक र अभिभावकसँग सुझाव सङ्कलन गरिरहेको जानकारी दिनुभयो । उहाँका अनुसार आगामी शैक्षिकसत्रदेखि कार्यान्वयन गर्ने लक्ष्यसहित 'बुक फ्रि फ्राइडे' र 'स्किल इन एजुकेसन' लगायतका अवधारणाबारे पनि सरोकारवालासँग सुझाव लिइनेक्रम जारी रहेको छ । मधेस प्रदेशको कार्यक्रमपछि टोली सप्तरी हुँदै मोरङतर्फ जाने कार्यक्रम छ ।

शिक्षा तथा खेलकुद मन्त्रालयअन्तर्गतको पाठ्यक्रम विकास केन्द्रले पहिलो चरणमा भदौ २४ गतेदेखि सातै प्रदेशका २८ जिल्लामा विद्यार्थी, शिक्षक, अभिभावक तथा अन्य सरोकारवालासँग अन्तरक्रिया गरी सुझाव तथा पृष्ठपोषण सङ्कलन गरिरहेको छ । यो अभियान भदौ ३० गतेसम्म सञ्चालन हुनेछ । दोस्रो चरणमा ७७ वटै जिल्लामा सरोकारवालासँग सुझाव लिइनेछ ।

आँधीखोलामाथि झोलुङ्गे पुल निर्माण

पोखरापत्र संवाददाता
वालिङ, २७ भदौ

स्याङ्जाको गल्याङ नगरपालिका–७ र ११ लाई जोड्ने गरी आँधीखोलामाथि झोलुङ्गे पुल निर्माण गरिएको छ । गल्याङ–११ को बुढाथोकी डाँडा र वडा नं ७ को सेनापुकलाई जोड्ने गरी ४४४ मिटर लम्बाईको पुल निर्माण गरिएको हो ।

सेनापुकका स्थानीय सिद्धार्थ राजमार्गसम्म आइपुग्न एक घण्टा लाग्ने गरेकोमा पुल निर्माण भएपछि १० मिनेटमै आउन सकिने भएको हो ।

भट्ट हेर्दा नजिकै देखिएपनि वारिपारी आवतजावत गर्न घण्टौं समय लाग्ने गरेको थियो । सेनापुकलगायत आँधीखोला पारी रहेको बाक्लो बस्तीका नागरिकको सहजतासँगै आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटन प्रवर्द्धनमा पनि यो उपयोगी हुने गल्याङ नगर प्रमुख गुरुप्रसाद भट्टराईले बताउनुभयो । "पुल निर्माण सम्पन्न भएपछि यहाँका स्थानीयलाई आवतजावत, ब्यापार ब्यवसाय, शिक्षा, स्वास्थ्य तथा दैनिक जीवनयापनकालागि सहज र सरल भएको छ" उहाँले भन्नुभयो, "पुल निर्माणसँगै गल्याङलाई भौतिक, आर्थिक र सामाजिक दृष्टिले मजबुत बनाउँदै समग्र नगरलाई विकासको नयाँ आयाममा अघि बढाउने अपेक्षा गरेका छौं ।"

सडक किनारा मै रहेको, अग्लो र लामो झोलुङ्गे पुल अवलोकन गर्न आउने आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकको रोजाइमा पनि पर्ने र यसबाट आर्थिक लाभ लिन सकिने उहाँको दावी छ । जय नेपाल ईश्वर निर्माण सेवा प्रालिले भ्याटसहित चार करोडको लागतमा पुल निर्माण गरेको हो । पुल निर्माण भएपछि कृषि तथा पशुपालनका दृष्टिले उपयुक्त रहेको उक्त स्थानमा सम्भावनाका ढोका खुल्ने र जसकाकारण गाउँबाट मानिस शहरमा बसाइँ सर्ने दर पनि घट्ने विश्वास लिइएको छ ।

पुल नहुँदा विद्यार्थी पढ्नकालागि झण्डै पाँच किलोमिटर पैदल हिँडेर गल्याङ बजारमा रहेका विद्यालयमा पुग्नुपर्ने बाध्यताको अन्त्य भई अब दुई किलोमिटर हिड्दा पुग्न सकिने भएको गल्याङ–७ सेनापुकका स्थानीयवासी रामप्रसाद अर्यालले बताउनुभयो । "यहाँका मानिसलाई दैनिक बजार, विद्यालय, अस्पताल जानकालागि गाउँबाट अटोमा तीन सयदेखि ५०० सम्म खर्च लाग्ने गर्थ्यो" उहाले भन्नुभयो, "पुल तर्नासाथै सिद्धार्थ राजमार्ग छ, त्यहाँबाट जतिबेला पनि गाडी पाइन्छ, पहिलाभन्दा सस्तो र छिटो हुने गरेको छ ।" स–साना विद्यार्थीलाई विद्यालय पठाउनका लागि गाउँ नजिकैको खोलामा जोखिम हुनसक्ने भएकाले खोला तार्न अभिभावक जानुपर्ने थियो अब पुलको बाटो हुँदै राजमार्गमा आउन पाउने भएपछि त्यो जोखिम पनि हटेको छ ।

पुल निर्माण भई सञ्चालनमा आएपछि गाउँमा एउटा दुईवटा क्षेत्रमाभन्दा पनि बहुआयामिक क्षेत्रमा फाइदा पुगेको दावी स्थानीय अर्यालको छ ।

सुजनको पहलमा निभेका चुलोमा उज्यालो

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, २७ भदौ

हरेक बिहानदेखि साँझसम्म समाजसेवामा खटिइरहने युवा व्यवसायी सुजन गुरुङको मन राज्यमा आइपरेको विपद्ले कटक्कै खायो ।

भोटेकोशी नदीमा आएको विनाशकारी बाढीले घरबारसँगै भान्साका भाँडाकुँडासमेत बगाएपछि प्रभावित परिवारको अवस्था सम्झेर उनी केही गर्नुपर्छ भन्ने सोचमा पुगे । सोच्दै गर्दा उनलाई मनमा एउटा उपाय आयो । आफूसँगै काम गरिरहेका कवाडी व्यवसायी साथीहरूलाई एकजुट गर्ने र पीडितका लागि सहयोग जुटाउने । त्यसपछि सुरु भयो सहयोगको झोली थाप्ने अभियान । गुरुङको पहल पोखराका कवाडी व्यवसायीहरूले भोटेकोशी बाढी प्रभावित परिवारका लागि करिब १० लाख रुपैयाँ बराबरको राहत सामग्री जुटाए ।

व्यवसायीहरूबाट सङ्कलित रकममध्ये करिब ८ लाख रुपैयाँमा भाँडाकुँडा खरिद गरिएको हो । ढुवानी खर्चसमेत जोड्दा सहयोगको कुल मूल्य करिब १० लाख रुपैयाँ पुगेको व्यवसायीहरूले बताएका छन् । एस सय ६० जना व्यवसायीहरुले सम्भवत यो पोखराका पहिलो पटक सहयोग गर्न जुटेका हुन् । सङ्कलित राहत सामग्री पोखरा महानगरपालिकाका प्रमुख धनराज आचार्यलाई हस्तान्तरण गरिएको छ । राहत सामग्रीमा १ सय ३० थान प्रेसर कुकर, १ सय ६५ थान कराई, डाडु-पन्यूँ तथा ६ सय-६ सय थान थाल, कचौरा, गिलास र चम्चा छन् । यी सामग्री १ सय ६५ परिवारलाई पुग्ने गरी तयार गरिएको हो । सामग्री हस्तान्तरण गर्दै गुरुङले बाढीले घरसँगै खाना पकाउने भाँडाकुँडासमेत बगाएपछि प्रभावित परिवारको चुलो फेरि बाल्न सहयोग पुगोस् भन्ने उद्देश्यले राहत जुटाएको पोखरात्रलाई बताए । 'विपद्का बेला पीडामा परेका नागरिकलाई सहयोग गर्नु सबैको मानवीय दायित्व हो,' उनले भने, 'हामीले पनि कवाडी व्यवसायी साथीहरूलाई एकजुट बनाएर सकेको सानो प्रयास गरेका हौँ।'

कवाडी व्यवसाय गर्दै आएका व्यवसायीहरूका लागि यो सहयोग रकम मात्र थिएन, पीडामा परेका परिवारको चुलोसम्म पुग्ने मानवीय संवेदना पनि थियो । आफ्नै व्यवसाय र दैनिकीबीचबाट रकम जुटाएर उनीहरूले विपद् परेकाहरूको भान्सामा आवश्यक पर्ने सामग्री सहयोग गरेका हुन् । राहत सामग्री बुझ्दै महानगर प्रमुख आचार्यले कवाडी व्यवसायीहरूले देखाएको सामाजिक उत्तरदायित्वको दिल खुलेर प्रशंसा गरे ।

विपद् कुनै भूगोल वा क्षेत्र विशेषको मात्र नभई साझा पीडा भएकाले पोखराका व्यवसायीहरूले देखाएको सहयोग प्रशंसनीय रहेको उनले बताए । महानगरपालिकाले प्राप्त सामग्रीलाई प्रतिपरिवार छुट्टाछुट्टै प्याकेज बनाएर १ सय ६५ घरधुरीमा वितरण गर्ने जनाएको छ । कवाडी व्यवसायीहरूको सहयोग यतिमै रोकिएको छैन र भाँडाकुँडासँगै उनीहरूले लत्ताकपडा, सिरक र डसना समेत सङ्कलन गरी बाढी प्रभावित परिवारलाई सहयोग गर्ने तयारी गरेका छन् ।

बाढीले धेरैका घर उजाडेको छ, चुलो निभाएको छ र भान्सालाई रित्तो बनाएको छ । तर, पोखराका यी व्यवसायीहरूले थापेको सहयोगको झोलीले प्रभावित परिवारको घरमा फेरि चुलो बल्ने आशा जगाएको छ । विपद्को पीडामा उनीहरूले दिएको यो साथ राहत मात्र होइन, मानवीयताको एउटा न्यानो स्पर्श बनेको छ ।

खाद्य अधिकारसम्बन्धी विधेयक गण्डकी प्रदेश प्रमुखद्वारा प्रमाणीकरण

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, २७ भदौ

गण्डकी प्रदेशका प्रदेश प्रमुख डिल्लीराज भट्टले प्रदेशसभाबाट पारित भई आएको 'गण्डकी प्रदेशमा खाद्य अधिकार तथा खाद्य गुणस्तर सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक' प्रमाणीकरण गर्नुभएको छ ।

प्रदेश प्रमुख भट्टले संविधानको धारा २०१ को उपधारा (२) बमोजिम उक्त विधेयक शुक्रबार प्रमाणीकरण गर्नुभएको प्रदेश प्रमुखको कार्यालयका प्रवक्ता प्रवीण पौडेलले जारी गर्नुभएको विज्ञप्तिमा उल्लेख छ । प्रदेशसभा सचिवालयले यही भदौ १८ गते उक्त विधेयक प्रमाणीकरणका लागि प्रदेश प्रमुखको कार्यालयमा पठाएको थियो ।

विधेयक प्रमाणीकरण भएसँगै उक्त विधेयक अब कानुनका रूपमा कार्यान्वयनको प्रक्रियामा अघि बढ्ने जनाएको छ ।

युएईलाई हराउँदै नेपाल एसिया कपमा छनोट

रासस
काठमाडौं, २७ भदौ

तेस्रो संस्करणको एसिसी प्रिमियर कप एकदिवसीय प्रतियोगिताको उपाधि नेपाली पुरुष राष्ट्रिय क्रिकेट टोलीले जितेको छ । शनिबार मलेसियामा सम्पन्न फाइनल खेलमा युनाइटेड अरब इमिरेट्स (युएई) लाई ४४ रनले हराउँदै नेपालले दोस्रोपटक प्रिमियर कपको उपाधि जितेको हो ।

योसँगै नेपाली टोली सन् २०२७ मा बङ्गलादेशमा आयोजना हुने एकदिवसीय एसिया कपमा छनोट भएको छ । नेपालले दोस्रोपटक एसिया कपमा स्थान बनाएको हो । नेपालले यसअघि सन् २०२३ मा युएईलाई नै हराएर एसिया कपमा स्थान बनाएको थियो ।

गत संस्करणको विजेता बनेको युएई भने एसिया कप २०२७ मा स्थान बनाउन वञ्चित भयो । फाइनल खेलमा नेपालले दिएको ३१४ रनको लक्ष्य पछ्याएको युएई ४९ दशमलव एक ओभरमा २६९ रनमा अलआउट भयो । उसका लागि गुहल चोपराले १०५ बलमा तीन चौका र चार छक्कासहित अविजित १०० रनको पारी खेले पनि जितका लागि पर्याप्त भएन । यस्तै सोयब खानले ५२, तानिस सुरीले ४२, हर्प्रीत सिंहले ३३ र खुजैमा तनवीरले १५ रन जोडे । नेपालका लागि बलिङतर्फ करण केसीले तीन, ललितनारायण राजवंशीले दुई, कप्तान सन्दीप लामिछाने, दीपेन्द्रसिंह ऐरी, रोहितकुमार पौडेल र गुलशनकुमार झाले एक/एक विकेट लिए ।

त्यसअघि मलेसियाको क्वालालाम्पुरस्थित बायुमास ओभलको मैदानमा टस जितेर पहिला ब्याटिङ गरेको नेपालले निर्धारित ५० ओभरमा नौ विकेट गुमाएर ३१३ रन बनाएको थियो । नेपालका लागि ओपनर तथा विकेटकिपर आसिफ शेखले शतकीय इनिङ खेले । उनले १०६ बलमा आठ चौका र चार छक्कासहित १०२ रनको इनिङ खेलेका हुन् ।

एकदिवसीय अन्तराष्ट्रिय क्रिकेटमा आसिफको यो दोस्रो शतक हो । यस्तै, आज गुलशनकुमार झाले अर्धशतकीय पारी खेले । उनले ३८ बलमा चार छक्का र तीन चौकाको मद्दतमा ५२ रनको पारी खेलेका हुन् ।

एकदिवसीय अन्तराष्ट्रियमा गुलशनको यो छैटौं अर्धशतक हो । यस्तै, अर्जुन कुमालले ४३, रोहितकुमार पौडेलले ४०, दीपेन्द्रसिंह ऐरीले १८, बसिर अहमदले अविजित १५ र ईशान पाण्डेले १३ रन जोडे ।

युएईका लागि बलिङमा इब्रार अहमदले चार, खुजैमा तनवीरले दुई तथा हैदर अली, अबीद उस्मानीले एक/एक विकेट लिएका थिए ।

फेवा प्रकाशन प्रा.लि.द्वारा प्रकाशित पोखरापत्र राष्ट्रिय दैनिकका लागि प्रधान सम्पादक : पुण्य पौडेल, सम्पादकः रतन गुरुङ, कार्यकारी सम्पादक : शोभाकान्त सिग्देल, प्रबन्ध सम्पादकः नारायण भण्डारी
कार्यालयः नयाँबजार, पोखरा, फोनः ०६१-५८२५०८, ०६१-५७०६५१, ०६१-५३७८५७ E-mail: pokharapatradaily@gmail.com, pokharapatra@yahoo.com, Website : www.pokharapatra.com.np मुद्रणः हिमालय अफसेट प्रेस, नयाँबजार, पोखरा ।

सूक्तिसुधा

जुनसुकै समाजमा पनि अनैतिकता र अन्यायले निराशालाई जन्माउँछ ।
- विदुरनीति

सम्पादकीय

राजधानी जोड्ने राजमार्ग खुलाउन सबै शक्ति लगाऊ

भोटेकोशी हुँदै त्रिशूलीमा आएको बाढीले नदी किनारस्थित सडकको तल्लो भाग कटान गरेपछि पृथ्वी राजमार्ग १५ दिनदेखि अवरुद्ध छ।लामो समयसम्म संचालन हुन नसक्दा राजधानीमा ग्यासको कालोबजारी भएको छ । काठमाडौं जोड्ने प्रमुख लाइफलाइन मानिने पृथ्वी राजमार्गअन्तर्गत धादिङको कृष्णभीरमा भदौ १४ गते त्रिशूलीले सडकको बेस नै कटान गरेपछि करिब एक सय मिटर सडक भासिएको थियो । राजधानीमा ग्यासको अभाव मात्र होइन मंहगी पनि बढेको छ । ग्याँसको निहुँमा हरेक सामानको मूल्य बढेको छ । महंगीको मारमा नागरि पर्दा सरकार र सत्तारूढ पार्टीले खबरदारी गर्न नसक्नु शासन चलाउन ढंग पुऱ्याउन नसक्नु हो । राजधानीमा खाद्यान्न अभाव देखि कार्यालय छड्केसम्म गर्नुपर्ने अवस्थाले नेपालीलाई मर्न खोजेको त होइन भन्ने प्रश्न खबर णाट बुझ्न सकिन् सडक भासिएको ठाउँभन्दा माथिबाट नयाँ ट्र्याक खोल्ने काम अहिले धमाधम भइरहेको छ । पहाड काटेर करिब २५० मिटर ट्र्याक दुवैतिर जोड्ने काम सकिएको छ ।

अब आइतबारदेखि ग्राभेल र रोलिङको काम सुरु गर्ने र ३-४ दिनमा काम सकेर यातायात सञ्चालनमा ल्याउने तयारी रहेको नागढुङ्गा-मुग्लिङ सडक योजना, पश्चिम खण्डकी योजना प्रमुख सजना अधिकारीले बताइन् । 'ग्राभेल गर्न काटेकोजस्तो सजिलो हुँदैन । रोलिङ गरेर मिलाउनुपर्छ । लेयर-लेयरमा गर्नुपर्छ । एउटै लेयरमा गर्न सकिँदैन,' उनले भनिन्, 'त्यसकारण ३-४ दिन लाग्न सक्छ । यो महिनाको अन्त्यबाट यातायात सञ्चालन गर्ने लक्ष्य छ ।' त्रिशूलीले सडकको बेस नै कटान गरेर भासिएकाले नयाँ ट्र्याक खोल्नुपरेको अधिकारीले बताइन् । नयाँ खोलिएको ट्र्याकले आवतजावतमा दुःख नदिने उनको विश्वास छ । 'कृष्णभीरमा पहिले बायो इन्जिनियरिङको प्रयोग गरेर कंक्रिट र विरुवालाई मिलाएर पहिरो रोकथाम गरिएको थियो । त्यो दीर्घकालीन रह्यो,' उनले भनिन्, 'अहिले हामीले नसोचेको बाढी आएर सडकको तलपट्टिको भाग काटिँदा माथि पनि भासियो ।

अहिले माथिपट्टिबाट सडक निर्माण गरेका छौं । त्यति धेरै डिस्टर्ब नहोला भन्ने आशा राखौं ।' कृष्णभीरमा पहिरो खसेपछि अत्यावश्यक वस्तुको ढुवानीसमेत प्रभावित भएको छ । यही कारण बजारमा खाना पकाउने ग्यासको समस्या बल्झिएको छ । हेटौंडा हुँदै काठमाडौं आउने सडकमा समेत सवारीको चाप बढेकाले काठमाडौं आउजाउ गर्न असहज भइरहेको छ । कृष्णभीरमा खसेको पहिरोका कारण काठमाडौं, धादिङ हुँदै चितवन, तनहुँ, कास्की तथा पश्चिम नेपालका अन्य जिल्लामा जाने-आउने सवारीसाधन प्रभावित भएका छन् ।

राजधानी जोड्ने मुख्य राजमार्ग यति लामो समय अबरुद्ध हुँदा ग्यास देखि अन्य अत्यावश्यक सामानको अभाव भएको महसुस नगर्नु सरकारको कमजोरी हो।दिनरात नभनी बाटो खुलाउन नसक्दा सरकारको काम गर्ने सामर्थ्य कस्तो छ भन्ने छर्लङ्ग हुन्छ।स्थानीय तह, प्रदेशसंग मिलेर काम गरेको भए केही सहज हुने थियो । आफ्नो ढंग पनि नहुने अरुको अनुभव लिन नचाहने सरकारको एकलकाटे स्वभावले यो अवस्था आएको हो।जसरी हुन्छ राजधानी जोड्ने राजमार्ग खुलाउन सबै शक्ति लगाएर सरकारले काम गर्दैछ भन्ने विश्वास दिलाउनु जरुरी छ ।

तपाईको आज

मेष	: व्यापारमा लाभ	तुला	: कार्यमा सफलता
वृष	: झमेला बढ्ने	वृश्चिक	: अप्रत्यसित लाभ
मिथुन	: स्वास्थ्यमा सुधार	धनु	: शारीरिक झमेला
कर्कट	: शुभ यात्रा	मकर	: सत्कार मिल्नेछ
सिंह	: आर्थिक समस्या	कुम्भ	: मानसिक तनाव
कन्या	: शत्रुको भय	मीन	: सहयोग मिल्नेछ

हरिसिद्धि भविश्यवाणी केन्द्र

पोखरा-१६, जोगिमणीमार्ग, मोबाइलः ९८५६०२०५८६

चिना, टिप, हस्तरेखा,आखत,माटो हेर्नका लागि सम्झनुहोस् ।

भू तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालयका एक सय १४ योजना

पोखरापत्र संवाददाता
दमौली, २७ भदौ

गण्डकी प्रदेशका छ वटा जिल्ला कार्य क्षेत्र रहेको भू तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय तनहुँले आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा ११४ योजना सम्पन्न गरेको छ । त्यस अवधिमा ११ वटा योजना भने कार्यान्वयन हुन नसकेको कार्यालयले जनाएको छ ।

कार्यालय प्रमुख दिवाकर पौडेलका अनुसार कार्यालयको कार्यक्षेत्र मनाङ, लमजुङ, गोरखा, तनहुँ, नवलपुर र कास्की रहेको छ । प्रदेश तथा सङ्घीय सरकार बाट ससर्त प्राप्त बजेटअन्तर्गत ९४ प्रतिशत योजना सम्पन्न भएको छ । मनाङमा सातवटै योजना सम्पन्न भएका छन् । लमजुङमा ५९ योजनामध्ये ५३, गोरखामा ३५ मध्ये ३२, तनहुँमा ३७ मध्ये ३६, नवलपुरमा १० वटै र कास्कीमा ५७ मध्ये ५६ वटा योजना सम्पन्न भएको पौडेलले बताउनुभयो । त्यसअवधिमा गल्छी तथा पहिरो नियन्त्रण, खोला किनार संरक्षण, बस्ती संरक्षण, पोखरी संरक्षण, पानीका मुहान संरक्षण, सिँचाइ कुलो सुधार, गोरेटो बाटो निर्माण तथा सडक संरक्षण लगायतका काम गरिएको पौडेलले बताउनुभयो । जलाधार तथा भू-क्षय नियन्त्रणसँगै बाढीपहिरोको जोखिम न्यूनीकरण गर्ने उद्देश्यले विभिन्न स्थानमा संरक्षणका का पूर्वाधार निर्माण तथा सुधार का काम गरिएको कार्यालय प्रमुख पौडेलले बताउनुभयो । विशेषगरी पहिरो तथा भू-क्षयका कारण जोखिममा रहेका बस्ती, सडक, खोलानाला तथा पानीका स्रोत संरक्षणलाई प्राथमिकता दिइएको उहाँको भनाइ छ ।

वर्षायाममा पहिरो तथा भू-क्षयका कारण जोखिममा पर्ने बस्ती, सडक तथा खेतीयोग्य जमिनको संरक्षणका लागि आवश्यक संरचना निर्माण तथा सुधारका काम गरिएको उहाँले जानकारी दिनुभयो । खोलानालाको कटानका कारण बस्ती तथा पूर्वाधार जोखिममा पर्ने क्षेत्रलाई लक्षित गरी खोला किनार संरक्षणका काम सम्पन्न गरिएको छ । यस्तै, स्थानीयस्तरमा पानीका मुहान संरक्षण र पोखरी निर्माण तथा संरक्षणमार्फत पानीको स्रोत जोगाउने प्रयास गरिएको कार्यालयले जनाएको छ । कार्यालयका लागि सङ्घीय सरकार बाट आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा रु एक करोड २५ लाख बजेट विनियोजन भएको थियो । उक्त बजेटमध्ये रु एक करोड १६ लाख खर्च भएको छ । त्यस्तै, प्रदेश सरकारबाट रु १२ करोड १९ लाख बजेट प्राप्त भएकामा रु १० करोड ७१ लाख खर्च भएको छ ।

बुल्दी खोलामा एक करोडमा तटबन्धन निर्माण

पोखरापत्र संवाददाता
दमौली, २७ भदौ

व्यास नगरपालिका-२ अन्तर्गत बुल्दी खोला आसपासका बस्तीलाई वर्षायाममा हुने डुबान तथा कटानबाट जोगाउन तटबन्धन निर्माणको काम तीव्र गतिमा अघि बढाइएको छ ।

बुल्दी खोलाको आसपासका बाघबजार, उत्तरशिला र पुल्चोक टोललगायतका क्षेत्र वर्षायाममा डुबान तथा कटानको जोखिममा पर्दै आएका छन् । खोलामा पानीको बहाव बढ्दा बस्ती तथा आसपासका संरचनामा समेत असर पुग्ने भएकाले जोखिमयुक्त स्थानको व्यवस्थापनका लागि तटबन्धन निर्माण थालिएको हो । सिँचाइ तथा जलस्रोत व्यवस्थापन आयोजनाअन्तर्गत चालु आर्थिक वर्ष २०८३/८४ को बजेटबाट तटबन्धन सुरु गरिएको वडासदस्य सुरेश वाग्लेले जानकारी दिनुभयो । उहाँका अनुसार उक्त कार्यका लागि रु एक करोड तीन लाखको बोलपत्र गरिएको छ । बुल्दी खोलाको जोखिमयुक्त क्षेत्रमा आवश्यक संरचना निर्माण तथा व्यवस्थापन गरी वर्षायाममा हुने सम्भावित क्षति न्यूनीकरण गर्ने लक्ष्य राखिएको वाग्लेले बताउनुभयो ।

तटबन्धन निर्माणसँगै खोलाको किनार तथा जोखिमयुक्त क्षेत्रमा कटान नियन्त्रण हुने र आसपासका बस्तीमा डुबानको जोखिमसमेत कम हुने उहाँको भनाइ छ । विगतमा वर्षायाममा खोलाको बहाव बढ्दा प्रभावित हुने क्षेत्रलाई प्राथमिकतामा राखेर काम अघि बढाइएको वाग्लेले बताउनुभयो । व्यास नगरपालिका-२ बाहेक व्यास नगरपालिका-१ का केही जोखिमयुक्त स्थानमा समेत तटबन्ध निर्माणको काम भइरहेको उहाँले जानकारी दिनुभयो । उहाँले जोखिमयुक्त क्षेत्रको पहिचान गरी आवश्यकताअनुसार तटबन्धन तथा अन्य संरचना निर्माणलाई प्रभावकारी रूपमा अघि बढाइने बताउनुभयो ।

भोटेकोशी बाढी: एक हजार ३८४ शव फेला आवासीयमा रुपान्तरण

रासस
काठमाडौं, २७ भदौ

रसुवाको भोटेकोशी नदीमा यही भदौ १० गते गएको विनासकारी बाढीमा परी हालसम्म एक हजार ३८४ जनाको शव फेलापरेको छ ।

प्रहरी प्रधान कार्यालय नक्सालले सार्वजनिक गरेको विवरणअनुसार रसुवामा १८५, नुवाकोटमा १९९, धादिङमा ७०, चितवनमा ३६४, गोरखामा ७७, तनहुँमा ३८, नवलपरासी पूर्वमा २२९ र नवलपरासी पश्चिममा २२२ जनाको शव फेला परेको हो । केन्द्रीय प्रहरी प्रवक्ता एवं प्रहरी नायब महानिरीक्षक अबिनारायण काफ्लेका अनुसार फेला परेका शवको पहिचानका लागि डिएनए नमूना सङ्कलनलगायत आवश्यक प्रक्रिया पूरा गरी हालसम्म एक हजार २३० शव व्यवस्थापन गरिएको छ । पहिचान प्रक्रिया पूरा नभएका शवलाई सुरक्षित रूपमा माटोमुनि राखिएको प्रहरीले जनाएको छ । शव पहिचानका लागि मृतकका एक हजार २८६ र आफन्तका एक हजार ८४६ गरी कुल तीन हजार १३२ वटा डिएनए नमूना सङ्कलन गरिएको छ ।

यसैगरी पहिचान हुन नसकेका एक हजार ३३९ शवको विवरण नेपाल प्रहरीको वेबसाइटमा समेत सार्वजनिक गरिएको प्रहरीले जनाएको छ ।

बाढी प्रभावित क्षेत्रमा उद्धार, खोजी, राहत वितरण तथा शव व्यवस्थापनलगायतका कार्यका लागि हालसम्म सात हजार ९७५ जना प्रहरी कर्मचारी परिचालन गरिएको प्रवक्ता काफ्लेले बताउनुभयो । प्रहरी प्रधान कार्यालयका अनुसार बाढीपछि हालसम्म चार हजार ८९ जना बेपत्ता छन् । उनीहरूको खोजीकार्य जारी रहेको प्रहरीले जनाएको छ । विभिन्न जिल्लामा स्थापना गरिएका होल्डिङ सेन्टरमा हाल दुई हजार ७१२ जनालाई राखिएको प्रहरीले जनाएको छ ।

ताकमका विद्यार्थी पढाइसँगै तरकारीखेती गर्दै

पोखरापत्र संवाददाता
म्याग्दी, २७ भदौ

म्याग्दीको धौलागिरी गाउँपालिका-७ स्थित ताकम माध्यमिक विद्यालयले तरकारीखेती सुरु गरेको छ ।

विद्यालयको दिवाखाजा, छात्रावासका लागि आवश्यक पर्ने ताजा तरकारी आफ्नै करेसाबारीमा फलाउने तथा विद्यार्थीलाई प्राविधिक र व्यावसायिक ज्ञानसीप सिकाउने उद्देश्यले तरकारीखेती सुरु गरेको हो । विद्यालयका प्राध्यानाध्यापक केशर रावलले प्लास्टिक घर बनाएर मौसमी र बेमौसमि तरकारीखेती सुरु गरेको जानकारी दिनुभयो । "विद्यार्थी र शिक्षकले फुर्सदको समयमा प्रयोगात्मक अभ्यासका लागि पहिलो चरणमा एउटा टनेलमा बन्दा, काउली र गाजर लगाएका छौं", उहाँले भन्नुभयो, "थप जमिनमा हिउँदे आलु र साग प्रजातिका तरकारी लगाउने तयारीमा छौं ।"

विद्यालयको तीन रोपनी जग्गामा तरकारीखेतीलाई निरन्तरता दिने विद्यालयको योजना छ । कक्षा ६ देखि १० सम्म अध्ययन गर्ने विद्यार्थीलाई तरकारीखेतीमा सहभागी गराइएको छ । तरकारीखेतीका लागि गाउँपालिकाले 'धवलागिरीको इच्छा, गरि खाने शिक्षा' कार्यक्रममार्फत आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ मा रु एक लाख ५० हजार सहयोग गरेको छ । दातृ संस्था 'गुड नेवर्स इन्टरनेशनल'को सहयोगमा संगम म्याग्दीमार्फत सञ्चालिक एकिकृत सामुदायिक विकास परियोजनाले प्राङ्गारिक प्रविधिबाट खेती गर्ने तरिकाका विषयमा प्राविधिक सहयोग गरेको छ । उक्त परियोजनाले करेसाबारी कार्यक्रममार्फत थप सहयोग गर्ने जनाएको प्रधानाध्यापक रावलले बताउनुभयो । कक्षा आठ देखि १२ सम्म इलेक्ट्रिक इन्जिनियरिङ विषयको पठनपाठन हुने ताकम माविमा दुई सय २१ जना विद्यार्थी अध्ययनरत छन् ।

विद्यार्थीहरुले पढ्दै कमाउने सीप सिक्ने, बाँझो जग्गा र फुर्सदको समय सदुपयोग हुने, छात्रावासमा आवश्यक तरकारी किन्नु नपर्ने र खर्च बचत हुने भएकाले उक्त कार्यक्रम प्रभावकारी हुने अपेक्षा गरिएको छ । करेसाबारीमा बिताउँदा विद्यार्थीले जीवनउपयोगी र व्यावसायिक सीप सिक्ने मात्र नभई 'रिफ्रेस' समेत महसुस गरेको पाइएको छ ।

सेवाग्राही खोज्दै गाउँपालिका झरे सहरतिर

पोखरापत्र संवाददाता
गोरखा, २७ भदौ

आफ्ना नागरिकको सहर केन्द्रित बसोबासको लहर बढेपछि कतिपय गाउँपालिकाले आफ्नो सेवा प्रवाहको ढाँचा नै परिवर्तन गरेका छन् ।

पछिल्लो समय यहाँका केही गाउँपालिकाले सामाजिक सुरक्षाभत्ता पाउने सेवाग्राही खोज्दै कर्मचारीलाई पोखरा, चितवन र काठमाडौँमा खटाउन थालेको पाइएको छ ।

सो क्रममा बारपाक सुलिकोट गाउँपालिका, सिरानचोक, अजिरकोट, धार्चे, चुमनुब्री र आरुघाट गाउँपालिकाले गोरखा बजार, पोखरा, काठमाडौँ र चितवनका सहरमा पुगेर सामाजिक सुरक्षा भत्ताको कार्ड नवीकरण शिविर सञ्चालन गर्दै आएको छ । आ-आफ्ना पालिकामा स्थायी बसोबास रहेको ती नागरिकलाई घरदैलोमै सेवा पुऱ्याउने हेतुले ती पालिकाले सहरमा शिविर नै राखेर सेवा प्रवाह गर्दै आएका हुन् ।

गाउँपालिकाका अधिकांश वृद्धवृद्धा औषधि उपचारका लागि पोखरा, काठमाडौँ तथा चितवनजस्ता सहरमा बस्दै आएकाले पालिकाले उतै पुगेर सामाजिक सुरक्षा भत्ता नवीकरण गरेको अजिरकोट गाउँपालिका-३ का वडाध्यक्ष बाबुराम अधिकारीले बताउनुभयो । उहाँका अनुसार पालिकाले सहरमै पुगेर घुम्ती शिविर सञ्चालन गरेको यो दोस्रो वर्ष हो । "गत वर्ष चितवन र काठमाडौँमा शिविर गरेका थियौँ । यो वर्ष पोखरामा पनि शिविर राख्नुपर्ने माग आएपछि त्यहाँ पनि गयौँ", वडाध्यक्ष अधिकारीले भन्नुभयो, "गाउँपालिकाको पञ्जीकरण शाखाका दुई जना कर्मचारी र जनप्रतिनिधिसहितको टोली सहरमा गई शिविर सञ्चालन गर्दै छौँ ।" पालिकाले भदौ २२ गते पोखरामा सामाजिक सुरक्षा भत्ताको कार्ड नवीकरण शिविर सञ्चालन गरेको थियो । "बुधबार र बिहीबार चितवनमा गयौँ । अब २७ र २८ गते काठमाडौँमा हुन्छ", वडाध्यक्ष अधिकारीले भन्नुभयो, "पोखरामा २३ जना र चितवनमा १६५ जनाले भत्ताको कार्ड नवीकरण गराएका छन् । काठमाडौँमा पनि २०० को हाराहारीमा सेवाग्राही छन् ।" कतिपय वृद्धवृद्धा ह्वीलचियरसहित गाउँमा आउनुपर्ने अवस्था रहेकाले गाउँपालिकाले सहरमै पुगेर सेवा दिएको उहाँले जानकारी दिनुभयो । अजिरकोट गाउँपालिकाका अधिकांश वृद्धवृद्धा छोराछोरीको साहारा खोज्दै पोखरा, काठमाडौँ, चितवनमा बसोबास गर्न गएका छन् । कतिपय भने औषधि उपचारका लागि सहरमा बस्दै आएको पाइएको छ । उहाँहरु गाउँमा आउनुभन्दा पालिका नै उता जानु सजिलो हुने भएकाले सामाजिक सुरक्षा भत्ता नवीकरण गराउन गएको वडाध्यक्ष अधिकारीको भनाइ छ ।

केही समयअघि उत्तरी गोरखाको चुमनुब्री र धार्चे गाउँपालिकाले काठमाडौँ र गोरखाबजारमा सामाजिक सुरक्षा भत्ताको कार्ड नवीकरण शिविर सञ्चालन गरेको थियो । हरेक वर्ष भत्ताका लागि लाभग्राही सूची नवीकरण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । बसाइँसराइ तथा उपचारका लागि सहर झरेकाको समस्यालाई मध्यनजर गरी सहरमै शिविर सञ्चालन गरेर कार्ड नवीकरण गरिएको गाउँपालिकाको भनाइ छ ।

बाँदरले दुःख दिएपछि खेतमा सामूहिक मार्सी धानखेती

पोखरापत्र संवाददाता
गोरखा, २७ भदौ

बाँदरले हैरान पारेपछि बाँझै छाडिएका पाखा, पखेरामा स्थानीयले मार्सी धानको व्यावसायिक खेती सुरु गरेका छन् । गोरखाको उच्च पहाडी गाउँपालिका धार्चे-३ उहियामा धेरै महँगो र स्वादिलो भनेर लोकप्रिय बनेको मार्सी धानको व्यावसायिक खेती सुरु भएको हो ।

स्थानीय उहिया कृषक आमासमूहको नेतृत्वमा वर्षौंदेखि बाँझो बसेका पाखा, पखेरामा मार्सी धानको खेती सुरु गरिएको समूहकी संस्थापक प्रमिना घलेले बताउनुभयो । "बाँदर लागेर हैरान पारेपछि खेती गर्न छाडेका पाखेरोमा समूह गठन गरेर मार्सी धान लगाउन सुरु गऱ्यौं", उहाँले भन्नुभयो, "सामूहिक रुपमा काम गरेपछि आलोपालो गरेर बाँदर कुर्ने, काम गर्ने र आम्दानी पनि हुने भयो । बाँझो जमिनको पनि सदुपयोग भयो ।" समूहले २०८१ सालमा २० रोपनी जमिनमा मार्सी धानखेती सुरु गरेको उहाँले जानकारी दिनुभयो । घलेका अनुसार समूहले पहिलो वर्ष २१ मुरी धान उत्पादन गरेको थियो । दोस्रो वर्ष ३० मुरी र यस वर्ष भने करिब ५० मुरी मार्सी धान उत्पादन भएको उल्लेख छ । 'यसवर्ष हामीले खेती गर्ने जमिन पनि विस्तार गरेका थियौं ।

यो वर्ष ४० रोपनी क्षेत्रफलमा धान लगाएकामा ५० रोपनी मार्सी धान फलेको छ", समूहकी प्रमुना घलेले भन्नुभयो । उहाँका अनुसार समूहले मार्सी धान भित्र्याएलगत्तै खाली बस्ने जमिनमा फापरखेती गर्छ । आफूहरुले उहियामा उत्पादन हुने र बजारमा उच्च माग रहेका मार्सी धान र फापरखेती गर्दै आएको उहाँको भनाइ छ । उहाँ भन्नुहुन्छ, "बजारमा यसको माग पनि उच्च छ । यहाँको उत्पादन बजारसम्म पुऱ्याउन भने केही चुनौती छन् । मार्सी धान र फापर अन्य फलफूल, तरकारीजस्तो हत्तपत्त बिग्रँदैन ।

यसलाई यहीं थन्क्याएर राख्न मिल्ने र पछि मागअनुसार पठाउन मिल्ने भएर पनि खेती गरेका हौं ।" उहिया कृषक आमा समूहले कुटानी नभएको मार्सी धान र फापर क्रमशः पाथीको २२५ र ५०० रुपैयाँमा बिक्रीवितरण गर्दै आएको छ ।

समूहमा उहियाका २२ घरधुरी आबद्ध छन् । विगत वर्षमा पनि उहियामा मार्सी धानखेती गरिन्थ्यो, तर त्यसको उपयोग घरायसी रुपमा मात्र गरिन्थ्यो । तीन वर्षदेखि भने महिलाले व्यावसायिक उत्पादनका लागि सामूहिक रुपमा खेती सुरु गरेका स्थानीय कुमार घलेको भनाइ छ । "यहाँको रैथाने बाली कोदो, मकै, गहुँ आदिमा बाँदर लागेपछि त्यसको विकल्पमा मार्सी धान लगाउन थालेको हो", घलेले भन्नुभयो, "यहाँ उत्पादन हुने रैथाने बाली मदिरा उत्पादनमा बढी प्रयोग हुने र त्यसले समाजमा विकृति फैलाउने भएकाले पनि महिलाले मार्सी धान उत्पादनलाई प्राथमिकतामा राखेको हुन् ।" मार्सी धान पाक्न पनि कम समय लाग्ने र यसको उत्पादनले महिलाको आर्थिक स्थिति उकासिने उहाँले बताउनुभयो ।

चलायमान बन्दै कोरला नाका

सुन्दरकुमार थकाली
मुस्ताङ, २७ भदौ/रासस

तीन वर्षअघि नेपाल–चीन उत्तरी कोरला नाका उपल्लो मुस्ताङको लोमान्थाङ र लोघेकर दामोदरकुण्ड गाउँपालिकाका लागि मात्रै सीमित थियो । कोभिड महामारीअघि चीनको तिब्बती भूमि भोङ्बासेन पठारमा बर्सेनि असार र भदौ महिनामा सीमित समयका लागि मात्रै कोरला नाकाको ढोका खुला हुन्थ्यो । नेपाल–चीन सीमावर्ती क्षेत्रका नागरिकका लागि दैनिक उपभोग्य वस्तुहरुको किनमेल गर्न चीन पक्षले कोरला नाकाको तिब्बती भूमिमा अल्पकालीन अन्तरदेशीय व्यापार मेला चलाउथ्यो । कोभिडका कारण एकपक्षीय रुपमा चीनले लगातार चार वर्ष कोरला नाका पूर्ण रुपमा बन्द गऱ्यो ।

कोभिडका कारण चार वर्ष बन्द रहेको नेपाल–चीन उत्तरी कोरला नाका तत्कालीन प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहालले चीन भ्रमण गरेलगत्तै २०८० कात्तिक २७ गते उपल्लो मुस्ताङका दुई गाउँपालिकाका नागरिकका लागि बाह्रै महिना खुला गरिएको थियो । लामो समयदेखि बन्द कोरला नाकालाई चीन पक्षले बाह्रै महिना उपल्लो मुस्ताङका नागरिकलाई खुला गरेपछि सीमावर्ती क्षेत्रका नागरिकमा खुसी पलायो ।

बन्द रहेको नाका खुलाउनुअघि चिनियाँ पक्षले नेपाली पक्षलाई सहभागी गराई तामझामका साथ आतसबाजी गरी औपचारिक रुपमा नाका खुला भएको सन्देश दिएको थियो । तर, चिनियाँ पक्षले सबै नेपालीका लागि खुला गरेको भने थिएन । उपल्लो मुस्ताङका नागरिकलाई मात्रै खुला गरी एको कोरला नाकामा पछि तल्लो मुस्ताङी नागरिकलाई पनि सीमापार पास वितरण गरी (नेचुङ–लिजी) आउजाउ सहज पारियो ।

नेपाल–चीन उत्तरी कोरला नाका मुस्ताङी नागरिकका लागि बाह्रै महिना खुला गरिए पनि नाकामा हुने निकासी तथा पैठारीको कारोबार भिनो परिमाणमा स्थानीयस्तरमै सीमित थियो । सीमामा बस्ने नागरिक र केही तल्लो भेकमा मुस्ताङले घर त्यसी प्रयोजनका लागि दैनिक उपभोग्य वस्ती चीनको कोर लास्थित लिजी हाटबजारबाट खरिद गरी ल्याउथे तर चिनियाँ पक्षले भने निकासीतर्फ नेपालीलाई सीमित मात्रै मालसामान आफ्नो भूमिमा ल्याउन दिन्थ्यो । यसरी चलेको कोरला नाकामा त्यसबेला मुस्ताङ भन्सार कार्यालयको वार्षिक राजस्वबापत रु १० देखि १५ करोड मात्रै मुश्किल उठाउथ्यो ।

मुख्य नाकाका रुपमा विस्तार हुँदै

सामान्य अवस्थामा चलेको

कोरला नाकाको ढोका गत वर्षको भदौ ३१ गतेपछि भने केही गतिशील बनेको छ । गत वर्षको असार र भदौ महिनामा बाढी, पहिरो र नदी कटानका कारण उत्तर तर्फका नाका जोड्ने तातोपानी र रसुवागढी नाका पूर्ण रुपमा बन्द हुन पुगेपछि कोरला नाकालाई वैकल्पिक आयात निर्यातको मार्ग प्रस्तुत गरियो । कोरला नाकालाई पूर्ण रुपमा सञ्चालन गर्ने निर्णयसँगै मुस्ताङ भन्सार कार्यालयमा कर्मचारी थपिए । निकासी तथा पैठारीको परिमाण वृद्धि हुन थाल्यो । नाका पूर्ण रुपमा सञ्चालन गरिए पनि पूर्वाधार निर्माणमा भने ध्यान दिइएको थिएन ।

विसं २०८२ भदौ ३१ गतेदेखि पूर्ण रुपमा सञ्चालनमा आएको नाकामा पहिलेभन्दा र जस्व सङ्कलनमा निकै ठूलो कायापलट हुन थाल्यो । सीमावर्ती क्षेत्रका नागरिकले पनि वैकल्पिक रोजगारी अवसर प्राप्त गर्न थाले । कोरला नाका र त्यहाँ रहेको मुस्ताङ भन्सार कार्यालय यतिबेला भने निकै चलायमान र गुल्जार बनेको छ । यसको कारण हो, रसुवागढी र तातोपानी नाका पूर्ण रुपमा बन्द हुनु । यही भदौ १० गते बिहान रसुवाको भोटेकोशीमा आएको भीषण बाढीका कारण रसुवागढी नाका पूर्ण रुपमा बन्द बन्न पुगेको छ । उक्त नाका पहिलेका अवस्थामा फर्किन सायद लामो समय कुर्नुपर्ने हुनसक्छ । तातोपानी नाका पनि अहिले खुल्न सकेको छैन । यस्तो अवस्थामा उत्तरतर्फका तीन नाकाको प्रतिनिधित्व गर्ने एकमात्र नाका कोरला बनिरहेको छ । मुस्ताङ भन्सार कार्यालयका प्रमुख विदुर चुडालका अनुसार रसुवाको विनाशकारी बाढीपछि केरुङ नाकामा रोकिएका १७६ वटा मालवस्तुका कन्टेनर कोरला नाकातर्फ ‘डाइभर्ट’ भइरहेको बताउनुभयो । केरुङ नाकाबाट डाइभर्ट भइरहेका सबै कन्टेनर बुधबारसम्म कोरला नाकामा आइपुग्ने जानकारी प्राप्त भएको उहाँले उल्लेख गर्नुभयो ।

“केरुङ नाकाबाट कोरला नाकातर्फ ‘डाइभर्ट’ भएका कन्टेनरमध्ये केही सोमबार केही आइपुगे भने बाँकी कन्टेनर पनि कोरला नाकामा आइपुग्ने छन्”, प्रमुख चुडालले भन्नुभयो, “मुस्ताङ भन्सारको सडक मार्ग छेउछाउ करिब २०० भन्दाबढी कन्टेनर छन्, भन्सार ‘याडमा ‘लोड’ गरिएका मालवस्तुसहित कन्टेनर करिब १५० बढी रोकिएका छन् ।” दसैं, तिहारलगायत चाडपर्व नजिकिएकाले केरुङबाट ‘डाइभर्ट’ भएका मालवस्तुको पैठारी हुने समय चलेको भन्सार प्रमुख चुडालको भनाइ छ । चीनबाट तयारी लत्ताकपडा, शृङ्गारका सामग्री, औद्योगिक कच्चा पदार्थ, फलफूल र खाद्य पदार्थ रहेको कन्टेनर कोरला नाकातर्फ ‘डाइभर्ट’ भएको उहाँले बताउनुभयो ।

लक्षित राजस्व बढ्ने निश्चित

रसुवागढी र तातोपानी नाका पूर्ण रुपमा बन्द भएसँगै नेपाल–चीन उत्तरी कोरला नाका हुँदै मालवस्तु ढुवानी गर्न दैनिक ५० भन्दाबढी कन्टेनर चीनको भूमि लिजीमा प्रवेश गर्ने गरेका भन्सार प्रमुख चुडालले जानकारी दिनुभयो । कार्यालयका अनुसार रसुवागढी नाका बन्द हुनुअघि ४० दिनमा कोरला नाकाबाट भित्रिएका मालवस्तुको पैठार विपत रु ५२ करोड ८० लाख र जस्व सङ्कलन भएको थियो भने भदौ १० गतेपछि मुस्ताङ भन्सार कार्यालयबाट थप २६ करोड बढी सङ्कलन भएको छ । चालु आव २०८३/८४ को साउनदेखि भदौ २० गतेसम्म मुस्ताङ भन्सार बाट कुल ७८ करोड बढी राजस्व सङ्कलन भइसकेको भन्सारको तथ्याङ्कमा उल्लेख छ । रसुवागढी नाका बन्द भएपछि नौ दिनको फेरोमा कोरला नाका हुँदै नेपाल भित्रिएका ८८ वटा मालवस्तु रहेका कन्टेनर र १३० वटा विद्युतीय सवारीसाधनको भन्सार जाँचपास भएको छ । यसअघि चालु वर्षको साउनदेखि भदौ १० गतेअघिसम्म कोरला नाकाबाट भित्रिएका १६३ विद्युतीय सवारी र १३३ वटा मालवाहक कन्टेनरको भन्सार जाँचपास भएको भन्सार प्रमुख चुडालले बताउनुभयो ।

चालु वर्षको साउनदेखि भदौ १० गतेअघिको तथ्याङ्क हेर्दा मुस्ताङ भन्सारमा दैनिक चार/पाँच वटा विद्युतीय सवारी र दैनिक तीन/चारको हाराहारीमा कन्टेनरको मात्रै जाँचपास भएको देखिन्छ तर भदौ १० गतेपछि दैनिक औसत १५ भन्दा बढी विद्युतीय सवारी र दैनिक औसत १० भन्दाबढी कन्टेनरको भन्सार जाँचपास भएको देखिन्छ । भन्सार प्रमुख चुडालका अनुसार अघिल्लो ४० दिनमा १६३ वटा इभी गाडी जाँचपास भएकामा पछिल्लो १० दिनमा १३० वटा इभी गाडी जाँचपास भएको हो । यसैगरी अघिल्लो ४० दिनमा १३३ वटा कन्टेनरको जाँचपास भएकामा पछिल्लो १० दिनमा ८८ वटा कन्टेनरको जाँचपास भएको भन्सार प्रमुख चुडालको भनाइ छ ।

भन्सार प्रमुख चुडालले राससलाई दिएको जानकारीअनुसार भदौ १० अघिको अघिल्लो ४० दिनमा सङ्कलन भएको राजस्व अनुपातमा दैनिक रु एक करोड ३० लाख सङ्कलन भएको देखिन्छ । यसैगरी भदौ १० पछिको भन्सार राजश्वको दैनिक अनुपात रु दुई करोड ८८ लाख बढी देखिन्छ ।

नेपाल–चीन उत्तरी कोरला नाकास्थित मुस्ताङ भन्सार कार्यालयले गत आव २०८२/८३ मा रु छ अर्ब ९२ करोड राजस्व सङ्कलन गरेको थियो । भन्सार प्रमुख चुडालका अनुसार गत वर्ष पैठारीतर्फ रु १४ अर्ब ४० करोड बढीको मालवस्तु पैठारी भएको थियो भने रु २० करोड ५० लाख बढीको मालवस्तु चीनतर्फ निकासी भएको थियो ।

गत वर्ष कोरला नाका हुँदै चीनबाट भित्रिएका तीन हजार २२३ वटा विद्युतीय गाडी र एक हजार ८७३ वटा मालवस्तु पैठारी गरिएका कन्टेनरको भन्सार जाँचपास भएको थियो ।

भन्सार प्रमुख चुडालका अनुसार गतवर्ष रु छ अर्ब ९२ करोड राजस्व सङ्कलन भएकामा चालु वर्ष सामान्य अवस्था रहेमा रु नौ अर्ब बढी भन्सार राजस्व सङ्कलन गर्ने लक्ष्य रहेकामा रसुवा घटनाले उक्त लक्ष्यभन्दा बढी उठ्ने देखिएको छ । चीनबाट कोरला नाका हुँदै नेपाल भित्रिएका विद्युतीय गाडी भन्सार जाँचपास गर्नका लागि कोरला नाकामै पार्किङ गरिएका प्रमुख चुडालले बताउनुभयो । पछिल्लो समय मुस्ताङको कोरला नाकादेखि न्हेचुङ भन्सारका आसपासका क्षेत्रमा कन्टेनर र विद्युतीय सवारीको सङ्ख्याले ढाकिएका छ ।

विगतमा उपल्लो मुस्ताङका नागरिकलाई मात्रै केन्द्रित गरी सञ्चालन भएको कोरला नाका गत वर्षको भदौदेखि सामान्य अवस्थामा निकासी तथा पैठारी हुँदै आएको थियो । रसुवा र तातोपानी नाका बन्द भएपछि कोरला नाका मुख्य मार्गका रुपमा चलायमान बनेको छ ।

उन्नति बचत तथा ऋण सहकारीमा अर्याल सर्वसम्मत निर्वाचित

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, २७ भदौं

पोखराको नयाँबजारमा अवस्थित उन्नति बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेडको १८ औं वार्षिक साधारण सभा तथा छैटौं अधिवेशन शनिबार पोखर ामा सम्पन्न भएको छ ।

अधिवेशनले लेखनाथ अर्यालको नेतृत्वमा नयाँ सञ्चालक समिति सर्वसम्मत निर्वाचित गरेको छ । अर्याल यसअघि संस्थाको उपाध्यक्ष हुनुहुन्थ्यो । अधिवेशनले उपाध्यक्षमा रेवतीमणि भण्डारी, सचिवमा राजेश शर्मा र कोषाध्यक्षमा अमृत श्रेष्ठलाई निर्वाचित गरेको छ । त्यस्तै सञ्चालक सदस्यहरुमा टीका थापा, सलु कुमारी श्रेष्ठ र कविता थपलिया सर्वसम्मत निर्वाचित हुनुभएको छ । अधिवेशनले अनिल लिगलको संयोजकत्वमा कृष्णप्रसाद भण्डारी र शिव अधिकारी सदस्य रहेको लेखा समिति पनि सर्वसम्मत निर्वाचित गरेको छ । वरिष्ठ सल्लाहकार पदमबन्धु पोखरेलको संयोजकत्वमा गठित निर्वाचन समितिमा वरिष्ठ अधिवक्ता सुकदेव गौतम र पूर्वउपाध्यक्ष र जेन्द्र लम्साल सदस्य रहनुभएको थियो । निर्वाचन समितिले नवनिर्वाचित पदाधिकारी तथा सदस्यहरूलाई पद तथा गोपनीयताको शपथ ग्रहण गर एको थियो ।

नवनिर्वाचित सञ्चालक समितिका अध्यक्ष अर्यालले सहकारी संस्थाको संस्थागत विकास, सदस्यको हित र सेवा विस्तारलाई प्राथमिकतामा राखेर काम गर्ने प्रतिबद्धता जनाउनुभयो । यस अघि अधिवेशनको उद्घाटन संस्थाकी ज्येष्ठ सदस्य चीजमाया गुरुङले पानसमा दीप प्रज्वलन गरी गर्नुभएको थियो ।

समारोहमा संस्थाका अध्यक्ष राजेश रानाभाटले संस्थाको प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्दै सहकारीको वर्तमान अवस्था, हालसम्मका उपलब्धि तथा आगामी कार्यदिशाबारे जानकारी गर ाउनुभएको थियो । कार्यक्रममा एसईई तथा कक्षा १२ (+२) उत्तीर्ण सदस्यहरूका छोरा–छोर ीलाई सम्मान तथा पुरस्कार प्रदान गरिएको थियो। साथै, दिवङ्गत सदस्यहरूका परिवारजनप्रति श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दै भोटेकोशी बाढीका कारण ज्यान गुमाउनुहुने सम्पूर्णप्रति हार्दिक श्रद्धाञ्जली व्यक्त गरिएको थियो। सो अवसर मा मृतकहरूको सम्झनामा एक मिनेट मौनधारणसमेत गरिएको थियो । कार्यक्रमको सञ्चालन निवर्तमान सचिव रेवतीमणि भण्डारीले गर्नुभएको थियो भने स्वागत मन्तव्य उपाध्यक्षा लेखनाथ अर्यालले राख्नुभएको थियो । साधारणसभामा संस्थाको आगामी कार्यदिशा, संस्थागत सुशासन, सदस्य सेवा विस्तार तथा सहकारीलाई थप व्यवस्थित, प्रविधिमैत्री र सुदृढ बनाउने विषयमा छलफल भएको संस्थाका महाप्रबन्धक भगवान भट्टराइले जानकारी दिनुभयो ।

आम्दानीको स्रोत बन्यो रातो च्याउ

पोखरापत्र संवाददाता
म्याग्दी, २७ भदौं

म्याग्दीको धवलागिरी गाउँपालिका–३ मुनाका नगेन मगर हिजोआज जङ्गलमा रातो च्याउ खोज्न व्यस्त हुनुहुन्छ ।

नगेनसहित चार जना मुनाका युवाको समूह रातो च्याउ सङ्कलन गर्नका लागि करिब दश दिनका लागि बस्दोबस्तीका सामानसहित जङ्गलमै गोठ बनाएर बसेका छन् । “तीन जनाले च्याउ खोज्नुहुन्छ, मैले जङ्गलबाट डोकोमा बोकेर गाउँमा ल्याउने गरेको छु,” उहाँले भन्नुभयो, “करिब दैनिक ५० किलोग्राम च्याउ सङ्कलन र बिक्री भइरहेको छ ।”

नगेनले शुक्रबार करिब रु ४० हजारको रातोच्याउ बिक्री गरेको बताउनुभयो । लेकाली क्षेत्रका बासिन्दा च्याउ पलाउने याम सुरु भएपछि जङ्गल पसेका छन् । प्राकृतिक रूपमा पाइने रातो च्याउ लेकाली क्षेत्रका बासिन्दाको लागि आम्दानीको स्रोत बनेको छ । च्याउको सुरक्षाका लागि पलाउने ठुटाको नजिकै बसेर ओगट्ने चलन छ । मध्यजेठदेखि मध्यअसारसम्म र मध्यभदौदेखि असोजसम्म मात्र च्याउ टिप्ने उपयुक्त मौसम हो । समुन्द्रि सतहदेखि तीन हजारदेखि चार हजार मिटर उचाइका जङ्गलमा खसु, हिमाली सल्ला, फलाट, दबदबे जातका सुकेका रुखमा प्राकृतिक रूपमा बर्खायाममा उम्रने रातोच्याउ तरकारीको रूपमा उपभोग हुन्छ । पोषिलो, अर्गानिक र औषधिय गुण पाइने तथा स्वादिलो हुने भएकाले र ातो च्याउको माग उच्च हुने गरेको धवलागिरी गाउँपालिका–३ मुनाका मनबहादुर पुनले बताउनुभयो । “मासुको विकल्पमा पनि रातो च्याउको उपभोग हुने गर्छ,” उहाँले भन्नुभयो “रातो च्याउ पोषिलो र तागतिलो तर कारीको रूपमा परिचित छ ।”

ताजाका साथै प्रशोधन र सुकाएर पनि रातो च्याउ उपभोग गर्न सकिन्छ । बजारमा बस्ने र विदेशमा पुगेकाले रातो च्याउको चाहना गर्ने गरेका मुनाका

व्यवसायी रुपा शेरपुञ्जाले बताउनुभयो । गाउँबाट सहर र विदेशमा कोशेलीको रूपमा रातो च्याउ पठाउने चलन रहेको छ ।

सडक यातायातको सुविधासँगै लेकाली क्षेत्रका बासिन्दाले जङ्गलमा रातो च्याउ टिपेर एकै दिनमा बेनी र पोखराका बजार मा पुऱ्याउन थालेका धवलागिरी गाउँपालिकाका उपाध्यक्ष रेशम पुनमगरले बताउनुभयो । “रातो च्याउ बेरोजगारको लागि रोजगारी र आम्दानीको स्रोत बनेको छ,” उहाँले भन्नुभयो “स्थानीयले संकलन गर्ने च्याउलाई बजार ीकरणका लागि ब्यापारिसँग समन्वय गरेका छौं ।” सडक यातायातको सुविधा नहुँदा सुकुटी बनाएर रातो च्याउ बेच्ने गरेका थिए ।

ताजा रातोच्याउ प्रतिकेजी रु एक हजारका दरले किनबेच भइरहेको छ । सुकुटी बनाएको प्रतिकेजी रु चार हजारदेखि पाँच हजारसम्म पर्छ । रातो च्याउमा प्रोटिन र विभिन्न मिनरल्स तत्व पाइने नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद्को रातो च्याउ खेती प्रविधि पुस्तिकामा उल्लेख छ ।

रातो च्याउ टिप्न जोखिम र दुःख पनि छ । वस्तिदेखि टाढाको जङ्गलमा वन्यजन्तुको आत्रमण हुने जोखिम हुन, सुकेका अग्ला रुखमा उम्रेको च्याउ टिप्न ज्यान जोखिममा राखेर चढ्नु सजिलो छैन् । रातो च्याउ सजिलै चिन्न सकिने भएकाले विषालु च्याउको जोखिम भने नहुने बताइन्छ ।

राष्ट्रिय बाख्रा अनुसन्धान कार्यक्रमको स्रोत सामग्री उत्पादन लक्ष्यभन्दा बढी

पोखरापत्र संवाददाता
दमौली, २७ भदौं

बन्दीपुरस्थित राष्ट्रिय बाख्रा अनुसन्धान केन्द्रद्वारा सञ्चालित कार्यक्रमले आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा लक्ष्यभन्दा बढी स्रोत सामग्री उत्पादन गरेको छ ।

केन्द्रले सो अवधिमा विभिन्न प्रजातिका तीन सय ३३ बाख्रा उत्पादन गर्ने लक्ष्य राखेकामा चार सय ११ बाख्रा उत्पादन गरेको केन्द्रप्रमुख राजु कँडेलले जानकारी दिनुभयो ।

खरी प्रजातिका ४० बाख्रा उत्पादन गर्ने लक्ष्य राहेकामा ४८, छ सिन्हालको लक्ष्य निर्धारण रहेकामा आठ, छ बार बारीको लक्ष्य राखेकामा १०, तीन जमुनापारी क्रसको लक्ष्य र ाखेकामा तीन, ७० शुद्ध बोअर को लक्ष्य राखेकामा ८७, एक सय ६० बोअर क्रसको लक्ष्य राखेकामा एक सय ८४, १५ शुद्ध साननको लक्ष्य राखेकामा १६ र ३३ सानन क्रसको लक्ष्य राखेकामा ५५ बाख्रा उत्पादन भएका छन् ।

यसैगरी, दुई हजार लिटर दूध उत्पादन गर्ने लक्ष्य रहेकामा चार हजार दुई सय ३१ दशमलव पाँच लिटर, दुई सय किलोग्राम चिज उत्पादन गर्ने लक्ष्य र ाखेकामा चार सय ६३ दशमलव तीन किलोग्राम तथा ५० चुलेत्रो उत्पादन गर्ने लक्ष्य राखेकामा ६० वटा उत्पादन भएको छ । ७० मेट्रिक टन बाख्राको मल उत्पादन गर्ने लक्ष्य राखेकामा ९६ दशमलव २१ मेट्रिक टन उत्पादन भएको कार्यालयले जनाएको छ । केन्द्रले सो अवधिमा रु. ७९ लाख १८ हजार चार सय ८५ आम्दानी गरेको छ । स्रोत बीउ तथा वस्तु बिक्रीबाट रु. ५३ लाख ३६ हजार चार सय २५, उत्पादनका सहउत्पादनबाट रु. २३ लाख ९५ हजार पाँच सय ४० तथा अतिथिगृह, तालिम हल र चमेनागृहबाट रु. एक लाख ५२ हजार चार सय २५ आम्दानी भएको छ ।

यसैगरी, केन्द्रले किसानलाई बाख्रा तथा बाख्रासँग सम्बन्धित अनुसन्धान र प्रविधि विकासका साथै उन्नत जातका प्रजननयोग्य बोका, पाठी तथा घाँसका बेर्ना वितरण गर्दै आएको छ ।

पशु स्वास्थ्य, पशु प्रजनन, पशु आहारा, चरन तथा घाँसे बाली, कृषि वन, पशु उत्पादन तथा व्यवस्थापनसम्बन्धी अनुसन्धान तथा कार्यक्रम पनि केन्द्रमा सञ्चालन हुँदै आएको छ ।

एउटै व्यक्ति भएको सूचना

कास्की जिल्ला, रुपा गाउँपालिका वडा नं. ०७ निवासी भारतीय भू.पू. सै.नं. ५२४४१५९ का हवल्दार कृष्ण बहादुर गुरुङको माग निवेदन अनुसार निजको श्रीमतीको ना.प्र.नं.४६-०१-७१-११२१४ जारी मिति २०७१।१२।११ कास्कीको नेपाली नागरिकता प्रमाणपत्रमा नामथर देउमाया गुरुङ (Deu Maya Gurung) र जन्ममिति वि.सं. २०२२।०१।१७ (ई.सं.१९६५।०४।२९) उल्लेख भएको र निजको भारतीय पेन्सन अभिलेखमा निजको श्रीमतीको नामथर देउमाया गुरुङ (Deo Maya Gurung) र जन्ममिति वि.सं.२०२२।११।१८ (ई.सं.१९६६।०३।०१) उल्लेख भई फरक परेतापनि माथि उल्लेखित फरक नामथर र जन्ममिति भएको व्यक्ति फरक नभई एउटै व्यक्ति भएको बेहोरा अनुरोध छ भनी रुपा गाउँपालिका ०७ नं. वडा कार्यालयको च.नं.१३९ मिति २०८३।०५।०९ को सिफारिस पत्रबाट लेखी आएको व्होरा जानकारी गराइन्छ ।

जिल्ला प्रशासन कार्यालय, कास्की